

**Analiză privind
gradul de participare a femeilor și
bărbaților în procesul decizional de la
nivelul administrației publice centrale
și locale**

Drepturile și gradul de imunitate al femeilor la discriminările de gen specifice unei societăți patriarhale sunt direct proporționale cu gradul de reprezentativitate politică a acestora. Din păcate, în România, politica a fost și rămâne un domeniu în care bărbații dețin monopolul.

Majoritatea funcțiilor de conducere sunt dominate de bărbați care, în genere, urmăresc să răspundă propriilor probleme și interese. Organismele politice dominate de bărbați nu promovează femeile și nici problemele lor.

Reticența femeilor de a intra în politică, pe de o parte și reticența partidelor de a le promova în funcții de conducere, pe de altă parte, se traduce nu numai printr-un deficit de reprezentare a acestora la nivel politic, ci și prin dificultăți în procesul de dezvoltare a principiilor democratice în viața publică și de dezvoltare economică durabilă a societății.

Date statistice privind participarea la decizie – segregate pe sexe

❖ La nivel guvernamental

- **2007** – *la primul nivel de decizie* după cel de ministru (secretar de stat, secretar general) – 27,8% dintre poziții erau ocupate de femei
 - **2007** - *la nivelul 2 al luării deciziei* (poziția de director) - 41,9%, poziții ocupate de femei
 - **2008** - nici o femeie nu deține funcția de ministru
 - **2009** – 19% dintre miniștri sunt femei (4 femei)
- ❑ **Media europeană, în rândul miniștrilor din guvernele naționale, arată că proporția bărbaților în raport cu cea a femeilor este de aproximativ trei la unu (25% femei, 75% bărbați).**

- ❖ În ceea ce privește ***participarea femeilor la primul nivel de luare a deciziei în cadrul ministerelor***, posturile publice de conducere care sunt politice (secretar de stat și subsecretar de stat) ocupate de femei, sunt slab reprezentate. În cazul a 12 din cele 19 ministere existente în prezent, femeile nu sunt reprezentate deloc la acest nivel.

- ❖ **Exemple de ministere în care toate funcțiile de secretar/subsecretar de stat sunt ocupate de bărbați:**
 - **Ministerul Transporturilor și Infrastructurii – 5 funcții;**
 - **Ministerul Administrației și Internelor – 5 funcții;**
 - **Ministerul Sănătății – 4 funcții;**
 - **Ministerul Agriculturii Pădurilor și Dezvoltării Rurale – 4 funcții;**
 - **Ministerul Apărării Naționale – 4 funcții.**

- ❖ **Singurele ministere în care reprezentarea este echilibrată -50% sunt:**
 - **Ministerul Educației, Cercetării și Inovării – 2 posturi;**
 - **Ministerul pentru Relația cu Parlamentul – 1 post**
 - **Ministerul Intreprinderilor Mici și Mijlocii, Comerțului și Mediului de Afaceri – 1 post.**

❖ În ceea ce privește situația participării femeilor la primul și al doilea nivel de luare a deciziei în cadrul ministerelor, în ceea ce privește *posturile publice de conducere care nu sunt politice*, în anul **2009**, situația se prezintă astfel:

❖ ***Nivelul 1 (secretar general, secretar general adjunct*, înalt funcționar public, director general*)***:

➤ Femei – 5 (25%)

➤ Bărbați -15 (75%)

❖ ***Nivelul 2 (secretar general adjunct*, secretar adjunct, director general*, director)***

➤ Femei – 36 (46,2%)

➤ Bărbați -42 (53,8%)

Se observă că procentul funcțiilor ocupate de femei crește odată cu scăderea nivelului de decizie.

* În funcție de organigramă, secretarul general adjunct și directorul general pot fi la nivelul 1 de decizie într-un minister sau la nivelul 2 de decizie în altul

❖ La nivel parlamentar

- **În perioada 2004 – 2008**
 - *la nivelul Senatului - 9,48% dintre senatori sunt femei*
 - *la nivelul Camerei Deputaților - 10,54%, poziții ocupate de femei*

- **În legislatura 2008-2012**
 - *la nivelul Senatului - 5,83%, poziții ocupate de femei*
 - *la nivelul Camerei Deputaților – 11,3% dintre poziții ocupate de femei.*

- ❑ ***În comparație cu media parlamentelor statelor UE (24%) și cu procentul din Parlamentul European în legislatura 2004-2009 (31%), România deține o reprezentare a femeilor parlamentar de doar 9,76%, conform rezultatelor alegerilor parlamentare din 2008.***
- ❑ ***În Parlamentul European reprezentativitatea femeilor a cunoscut un salt semnificativ, de la 31% în mandatul precedent la 35% în mandatul 2009-2014.***
- ❑ ***România deține în actualul Parlament European 36% femei comparativ cu perioada 2007-2009 când în Parlamentul UE erau doar 29% femei: 12 femei din 33 europarlamentari (PSD – 5, PNL – 4, PDL – 3).***

- În urma analizei se observă o **perpetuare a slabei reprezentari a femeilor în Parlamentul României** ales în 2008, la Senat situația prezentându-se chiar mai rău decât în legislatura anterioară. La Senat, din 137 de senatori, doar 8 sunt femei (5,8%), iar UDMR este singura formațiune politică fără nici un reprezentat feminin în aulă. Situația pe partide, la Senat se prezintă astfel: PDL- 3 mandate din 51, PSD – 4 mandate din 49 și PNL – 1 mandat din 28. Nici în ceea ce privește promovarea în funcții de conducere nu există diferențe ținând cont că o singură comisie din cele 16 comisii permanente, este condusă de o femeie (Lia Olguța Vasilescu – PSD, care prezidează Comisia de egalitate de șanse). De menționat că unul din cei 4 vicepreședinți ai Senatului este o femeie: Anca Daniela Boagiu (PDL).

- **Din 334 de deputați, doar 38 sunt femei (11,3%).** Alegerea Robertei Anastase în funcția de președinte al Camerei Deputaților, reprezintă o premieră pentru România, aceasta fiind prima femeie care deține a treia funcție în stat, de după alegerile din 1990. În ceea ce privește numărul mandatelor obținute de femei, situația se prezintă astfel: PSD – 14 mandate din 113, PDL -13 mandate din 115, PNL – 7 mandate din 65, UDMR – 2 mandate din 22 și Grupul Minorităților – 2 mandate din 18. Situația se prezintă mai bine decât la Senat în cazul comisiilor permanente, având în vedere că din cele 17 comisii, 4 sunt conduse de femei: Sulfina Barbu (PDL – Comisia pentru administrație publică, amenajarea teritoriului și echilibru ecologic); Rodica Nassar (PSD – Comisia pentru sănătate și familie); Raluca Turcan (PDL – Comisia pentru cultură, artă, mijloace de informare în masă); Cristina Pocora (PNL- Comisia pentru egalitatea de șanse pentru femei și bărbați).

❖ ***La nivelul administrației locale pentru perioada 2004 – 2008***

- *la nivelul consiliilor județene* - 15,37% poziții ocupate de femei (213 din 1385 de consilieri locali sunt femei. Județele cu cea mai slabă reprezentare sunt Caraș-Severin (3,2%), Bistrița Năsăud (5,7%).
- *la nivelul consiliilor locale* - 11,55% poziții ocupate de femei (4634 din 40083 de consilieri locali sunt femei). Județele cu cea mai slabă reprezentare sunt Caraș-Severin (6,8%), Bistrița Năsăud (7,2%), Bihor (7,5%)
- *la nivelul Instituției Prefectului* - 9,5% poziții de prefect deținute de femei și 12% poziții de subprefect deținute de femei.

❖ **La nivelul administrației locale pentru perioada 2008 – 2012**

- *la nivelul consiliilor județene* - 12,6% poziții ocupate de femei (178 din 1402 de consilieri locali sunt femei. Județele cu cea mai slabă reprezentare sunt Neamț (0 %), Brașov (2,8%), Caraș-Severin (3,3%).
 - *la nivelul consiliilor locale* - în 37 din totalul județelor 10,8% poziții ocupate de femei (4011 din 36825 de consilieri locali sunt femei). Județele cu cea mai slabă reprezentare sunt Bistrița Năsăud (6,5%), Suceava (6,9%)
 - *la nivelul Instituției Prefectului* – 4,7% (2 femei din 42 de funcții) poziții de prefect deținute de femei și 10,7% (9 femei din 84 de funcții) poziții de subprefect deținute de femei.
- ❑ ***Prin comparație cu perioada 2004-2008, se poate observa o scădere a gradului de participare a femeilor la procesul decizional din administrația locală, atât în ceea ce privește prezența acestora în consiliile județene și în cele locale, dar și la nivelul Instituției Prefectului.***

❖ ***La nivelul primăriilor pentru perioada 2008-2012***

- Numai **114 femei** au reușit să obțină un post de **primar** la ultimele alegeri locale. Această situație este, în opinia specialiștilor, consecința faptului că România este încă o societate patriarhală, puternic ancorată în tradiționalism și misogină.
- **Din totalul celor 3.184 de primari** aleși la alegerile locale din 2008, **numai 3,5% sunt femei.**
- Supremația la nivelul municipiilor și orașelor din cele 41 de județe și în municipiul București aparține în exclusivitate bărbaților.
- **Femeile au obținut fotolii de primar numai în comune.** Bacăul deține în acest sens recordul, cu șapte femei primărite.
- *Există însă și județe în care nu a fost aleasă nici o femeie ca edil local.* Printre acestea se numără Brașovul, Bistrița-Năsăud, Covasna, Mehedinți, Olt și Municipiul București.